

Betænkning

over

I. Forslag til lov om vandforsyning m. v. og II. Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af forslag til lov om vandforsyning m. v.

Betænkning afgivet af udvalget om fysisk planlægning den 17. maj 1978

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder. I forbindelse hermed har miljøministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har desuden modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Dansk Dambrugerforening,
Danske Husmandsforeninger,
De samvirkende danske Landboforeninger,

Foreningen af Danske Brøndborere,
Foreningen af Vandværker på Sjælland,
Fællesrepræsentationen for Private Vandværker i Danmark,

Kommunernes Landsforening,
Landbrugsrådet,
Nielsen, Anker, dr., pens. docent, Københavns universitet, og

Sammenslutningen af vandværker i Jylland.

Nogle af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål og ministerens besvarelser heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af miljøministeren og af nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Ad I. Forslag til lov om vandforsyning m. v.

Miljøministeren har over for udvalget tilkendegivet, at han i forbindelse med udarbejdelsen af nærmere regler i henhold til lovforslaget vil inddrage de kommunale organisationer og de berørte interesseorganisationer, herunder Fællesrepræsentationen for private

vandværker i Danmark og Foreningen af Danske Brøndborere.

Som svar på et spørgsmål fra udvalget har miljøministeren i øvrigt nærmere redegjort for, hvilke offentlighedsregler der tænkes gennemført i henhold til lovforslagets §§ 8 og 16. Udvalgets spørgsmål og ministerens besvarelse er optrykt i bilaget til betænkningen.

Udvalget har med tilfredshed noteret sig, at bestemmelsen i den gældende lovs § 6, hvorefter der ved vandplanlægningen bl. a. skal tages stilling til, i hvilket omfang og i hvilken takt vandforsyningen mest hensigtsmæssigt kan baseres på offentlig vandforsyning, ikke er medtaget i lovforslaget.

I et svar til udvalget har ministeren oplyst, at de senere års erfaringer med hensyn til vandplanlægning har vist, at kommuner, der er vant til at arbejde med en almen vandforsyning, der bygger på private vandværker, i vidt omfang ønsker at fortsætte hermed. Ved lovforslagets udformning er der derfor lagt vægt på, at en vandforsyningslovgivningsformål navnlig må være at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af vandforekomsterne og en kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning.

Efter lovforslagets § 14 er det derfor overladt til kommunalbestyrelserne at tage stilling til, om vandforsyningen mest hensigtsmæssigt skal ske ved kommunal eller privat foranstaltning.

I forbindelse med lovforslagets bestemmelser i kap. 3 om miljøministerens godkendelse af vandindvindingsplaner ønsker udvalget at

understrege, at når miljøministeriet ifølge lovforslaget tillægges myndighed til at godkende og have indseende med vandindvindingsplaner, er det hensigten, at dette kun skal gælde for visse hovedlinjers vedkommende, og at ministeriet ikke bør gå ind i en detailbehandling og stillingtagen til enkeltheder.

I et samråd med miljøministeren har man drøftet lovforslagets § 21 vedrørende godkendelse af reparation eller uddybning af eksisterende brønde. Ministeren har herefter stillet nedenstående ændringsforslag nr. 12, hvorefter der i almindelighed ikke kræves tilladelse til retablering, udbedring eller ændring af brønde eller borer, når arbejdet er nødvendigt for at opretholde den eksisterende vandforsyning på en ejendom.

I forbindelse med lovforslagets § 22, stk. 1, og § 87, stk. 4, om tidsbegrænsning af alle tilladelser til vandindvinding, herunder også tilladelser, der er givet før 1. oktober 1974, har miljøministeren i en kommentar til en til udvalget rettet skriftlig henvendelse udtalt, at der – når en vandindvindingstilladelse bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, og der ansøges om fornyelse af tilladelsen – efter lovforslagets § 22, stk. 2, skal foretages en samlet samfundsmæssig afvejning. Afgørelsen heraf træffes af amtsrådet, hovedstadsrådet, og afgørelsen vil kunne påklages til miljøstyrelsen og miljøankenævnet.

Ministeren har tilkendegivet, at der vil være betydelige betænkeligheder ved ikke at forny en vandindvindingstilladelse til en betydningsfuld erhvervsvirksomhed, der er afhængig af tilladelsen – f. eks. bestående dambrug. Bortfald af tilladelser givet før den 1. oktober 1974 vil endvidere forudsætte, at der er sket væsentlige ændringer i de faktiske forhold, der lå til grund ved virksomhedens etablering.

Ministeren har over for udvalget tilkendegivet, at dette vil komme til at fremgå af de administrative bestemmelser, der skal udstedes i henhold til loven.

Ministeren har endvidere oplyst, at bestemmelsen i lovforslagets § 22, stk. 4, kun finder anvendelse på tilladelser, der gives efter lovens ikrafttræden.

Dambrug oprettet før 1. oktober 1974 kan således uden særlig måling indtage det overfladevand, der er dem tillagt ved kendelser fra vandløbsretterne.

Udvalget har i et samråd med miljøministeren drøftet forskellige vandforsyningsproblemer, og udvalget har i den anledning fra ministeren modtaget et notat om problemer i forbindelse med vandforsyningen på Sjælland.

Det fremgår af notatet, at de mangler, der er i den nugældende vandforsyningslov, vil kunne afhjælpes bl. a. gennem lovforslagets kapitel 3 om planlægning, kapitel 8 om forsyningspligt og § 22 om tidsbegrænsning af indvindingstilladelser.

I henhold til lovforslagets § 52 kan amtsrådet pålægge almene vandforsyningsanlæg at træffe bestemmelse om indskrænkning af vandforbruget – herunder med hensyn til vanding af haver i tørkeperioder – når anlæggets drift eller hensynet til vandforekomsterne skønnes at gøre det nødvendigt.

Ministeren har oplyst, at spørgsmålet om udstedelse af sådanne pålæg eller undladelse heraf bør afgøres i forstæelse med de lokale vandforsyninger, i hvis område vandindvinding foretages, og ministeren har over for udvalget tilkendegivet, at dette vil komme til at fremgå af de administrative bestemmelser, der skal udstedes i henhold til loven. I tilfælde af uenighed, kan spørgsmålet indbringes for miljøministeren (miljøstyrelsen) efter lovforslagets § 4.

Et mindretal (venstres medlemmer af udvalget) vil ved den kommende revision af loven om hovedstadsrådet arbejde for, at der ikke sker en centralisering i vandforsyningsadministrationen i hovedstadsområdet. Dette er ikke rimeligt begrundet i prisforskelle, idet mindretallet henviser til konklusionen i miljøstyrelsens vandprisundersøgelse vedrørende hovedstadsområdet, hvor det påpeges, at den absolutte udgiftsbyrde er begrænset.

Foreningen af Danske Brøndborere har i sin henvendelse til udvalget bl. a. anført, at det er uklart, hvad der ligger i bemyndigelsen i lovforslagets § 70, stk. 2, og at bestemmelsen gør det muligt at stille meget vidtgående og kostelige krav til udtagelse af jordbundsprøver og til udførelse af prøvepumpninger.

Miljøministeren har i denne anledning oplyst, at der vil være behov for at stille forskellige krav til undersøgelser af jordlag og til udførelse af prøvepumpninger, bl. a. afhængig af anlæggets karakter og størrelse. Det er imidlertid ikke tanken, at der i med-

før af forslaget § 70, stk. 2, skal stilles uforholdsmæssige krav, og den bekendtgørelse, som agtes udfærdiget efter bestemmelsen, vil forud blive forhandlet bl. a. med Danmarks geologiske undersøgelse, Brøndboreforeningen, Dansk Vandteknisk Forening og de kommunale organisationer. I denne forbindelse vil det økonomiske omfang af reglerne blive vurderet.

Udvalget har drøftet spørgsmålet om fastsættelse af tidsfrister for godkendelse af vandindvindingsplaner m. v.

Miljøministeren har imidlertid som svar på et spørgsmål fra udvalget herom oplyst, at miljøministeriet for tiden arbejder med planer om fastsættelse af generelle tidsfrister for sagsbehandlingen i ministeriet. Spørgsmålet om en tidsfrist på normalt $\frac{1}{2}$ år for godkendelse af vandindvindingsplaner m. v. vil blive inddraget i disse planer.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Det er mindretallets opfattelse, at befolkningen og erhvervslivet i Danmark skal sikres rigelig vandforsyning med vand af forsvarlig kvalitet, og samtidig er det mindretallets opfattelse, at denne forsyning billigst kan gennemføres via privatejede grundejerforeninger, der driver vandværker som andels- eller interessentselskaber, idet mindretallet dog finder det rimeligt, at hvor et flertal i kommunalbestyrelsen ønsker at opretholde vandforsyningen som kommunalt drevne vandværker, kan dette fortsætte. Konklusionen herpå er, at vandforsyningslovgivning bør indrettes, så privatdrevne og kommunalt drevne vandværker gives samme betingelser at fungere under.

Det er også mindretallets opfattelse, at hvor et flertal i kommunalbestyrelsen ønsker at imødekomme et krav fra et flertal af forbrugere om, at kommunalt drevne vandværker skal overgå til privatdrevne værker, skal dette kunne imødekommes.

Mindretallet har fremsat en række ændringsforslag, der ikke absolut er den rene og skære fremskridtspolitik, men derimod er forslagene fremsat som kompromisforslag, og ændringsforslagene bør kunne støttes af alle, der mener som miljøministeren i henhold til miljøministerens svar på udvalgets spørgsmål nr. 1.

Ad I. Forslag til lov om vandforsyning m. v. og

Ad II. Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af forslag til lov om vandforsyning m. v.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det konservative folkepartis, centrumdemokraternes og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller det under I. omhandlede lovforslag til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag samt med de af udvalget og et flertal stillede ændringsforslag nr. 3, 4, 9 og 19 og det under II. omhandlede lovforslag til *vedtagelse* med det af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller det under I. omhandlede lovforslag til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag nr. 8, 10 og 18 og med de af udvalget og et flertal stillede ændringsforslag nr. 3, 4, 9 og 19 samt med de af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 1, 2, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16 og 17 og det under II. omhandlede lovforslag til *vedtagelse* med det af miljøministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) kan tiltræde ændringsforslagene nr. 3, 4, 8, 9, 10, 12, 18 og 19 til det under I. omhandlede lovforslag og det af miljøministeren stillede ændringsforslag til det under II. omhandlede lovforslag, men vil i øvrigt redegøre for sin stilling ved lovforslagenes 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) kan tiltræde ændringsforslagene nr. 3, 4, 8, 12 og 18 til det under I. omhandlede lovforslag og det af miljøministeren stillede ændringsforslag til det under II. omhandlede lovforslag, men indstiller i øvrigt lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Til § 7

til

I. Forslag til lov om vandforsyning m. v.

Til § 2

Af et *mindretal* (Askjær Jørgensen (FP), Børge Møller (FP) og Thorndahl (FP)):

1) Paragraffen affattes således.

»§ 2. Ved administration af loven skal der lægges vægt på vandforekomsternes omfang, på befolkningens og erhvervslivets behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning, på muligheden for udnyttelse af eksisterende råstofforekomster, på landbrugets og gartneriers behov for vand til vanding og på dambrugenes behov for vand for at kunne opretholde bestående produktion.

Stk. 2. Ved administration af loven skal der endvidere lægges vægt på, at almene vandværker, der drives som forbrugerejede andels- eller interessentselskaber, skal have samme rettigheder og betingelser, som der tillægges almene vandværker, der drives af kommunerne.«

Til § 3

2) I *stk. 3* ændres »ejendomme« til: »husholdninger«.

Til § 4

Af *udvalget*, tiltrådt af *miljøministeren*:

3) I *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »indhentes en udtalelse fra det andet amtsråd« til: »forhandles mellem amtsrådene«.

4) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »indhentes en udtalelse fra den anden kommunalbestyrelse« til: »forhandles mellem kommunalbestyrelserne«.

Af *mindretallet under nr. 1*:

5) I *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »af miljøministeren« til: »af den kommunalbestyrelse, i hvis kommune den pågældende vandindvindingsboring eller vandindvindingsbrønd er beliggende«.

6) Paragraffen affattes således:

»§ 7. Miljøministeren kan i konkrete sager af vidtrækkende betydning bestemme, at afgørelsen træffes af ham i stedet for af hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen eller af amtsråd.«

Til § 8

7) Paragraffen affattes således:

»§ 8. Miljøministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsernes og amtsrådenes behandling af ansøgninger om vandindvindingsstilladelser i henhold til loven, herunder om de oplysninger, som ansøgninger skal indeholde, og om de vilkår, som tilladelser skal indeholde. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at myndigheder, grundejere og brugere skal inddrages i sagernes behandling.

Stk. 2. Regler, som måtte blive fastsat i henhold til *stk. 1*, skal tilstræbes udformet, så retsstillingen bliver så ensartet som muligt landet over i forbindelse med den procedure, der skal følges ved ansøgning om vandindvindingsret.«

Til § 14

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

8) I *stk. 1* ændres ordene »hvorledes vandforsyningsanlæggene nærmere skal drives« til: »hvilke anlæg forsyningen skal bygges på, og hvilke forsyningsområder de enkelte anlæg skal have«.

Til § 18

Af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Waldorff (VS)), tiltrådt af *miljøministeren*:

9) *Stk. 2* udgår, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Enhver grundejer, hvis ejendom er beliggende uden for et alment vandforsyningsanlægs naturlige forsyningsområde, er, medmindre der må antages at være nærliggende fare for, at vandet ikke vil opfylde de fastsatte krav til kvaliteten af drikkevand eller i øvrigt vil blive sundhedsfarligt, berettiget til at indvinde grundvand på egen grund til brug i husholdning, jfr. dog § 29.

Stk. 3. Endvidere kan bredejere uden tilladelse indvinde overfladevand til kreaturvanding.«

Til § 19

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Waldorff (VS)):

10) I nr. 1, 2. pkt., indsættes efter »en anden hensigtsmæssig vandforsyning«: »på økonomisk rimelige vilkår«.

Til § 21

Af *mindretallet under nr. 1*:

11) Paragraffen affattes således:

»§ 21. Boringer og brønde for vandindvinding må ikke nyetableres, før amtsrådet eller kommunalbestyrelsen, jfr. §§ 19 og 20, har meddelt tilladelse hertil.

Stk. 2. Boringer og brønde, hvortil der af myndigheder i henhold til §§ 19 og 20 eller af anden myndighed tidligere er meddelt indvindingstilladelse, kan udbedres, uden at der forlods er indhentet tilladelse, også selv om udbedringen omfatter, at der etableres en helt ny boring inden for en afstand af 5 m fra hidtidig placering.

Stk. 3. Den entreprenør, som nyetablerer en boring i henhold til stk. 2, er pligtig at anmelde boreresultatet til D.G.U., og samtidig er entreprenøren pligtig, efter at boringen eller brønden er udført, at underrette den myndighed, der har meddelt den oprindelige indvindingstilladelse, om den gennemførte udbedring.

Stk. 4. Den myndighed, som jfr. §§ 19 og 20 meddeler vandindvindingstilladelser, kan i indvindingstilladelser indføre, at såfremt brønd eller boring ønskes udbedret i henhold til stk. 2, skal placeringen af den pågældende brønd eller boring ændres efter regler, som indføres i vandindvindingstilladelsen.

Stk. 5. Boringer og brønde, hvortil der er meddelt indvindingstilladelse, før denne lov trådte i kraft, kan pålægges bestemmelser om, at såfremt der ønskes udbedret i henhold til stk. 2, skal placeringen ændres i henhold til de regler, der måtte blive meddelt herom.

Stk. 6. Udbedringer, som udføres efter stk. 2, skal foretages efter samme regler og forskrifter, som i henhold til lovgivningen gæl-

der for nyetableringer af vandindvindingsboringer og -brønde.

Stk. 7. Udbedringer, som foretages i henhold til stk. 2, giver ikke ret til at indvinde forøgede mængder vand.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Askjær Jørgensen (FP), Børge Møller (FP) og Thorndahl (FP)):

12) Paragraffen affattes således:

»§ 21. Vandindvindingsanlæg kan ikke etableres eller på væsentlig måde udbedres eller ændres, før kommunalbestyrelsen eller amtsrådet, jfr. §§ 19 og 20, har meddelt tilladelse hertil.

Stk. 2. En brønd eller boring kan dog uden tilladelse etableres inden for en afstand af 5 m fra det hidtidige indvindingssted samt udbedres eller ændres, når dette er nødvendigt for at opretholde en eksisterende vandforsyning. Anmeldelse herom skal indgives til kommunalbestyrelsen eller amtsrådet, jfr. §§ 19 og 20, inden arbejdet påbegyndes.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 kan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet, jfr. §§ 19 og 20, bestemme, at etablering, udbedring eller ændring af en brønd eller boring kun må ske, når der er meddelt tilladelse hertil efter stk. 1.«

Af *mindretallet under nr. 1*:

Til § 32

13) Paragraffen affattes således:

»§ 32. Amtsrådet kan helt eller delvis tilbagekalde en vandindvindingstilladelse, som er meddelt et kommunalt eller privat alment vandforsyningsanlæg, såfremt det er nødvendigt for at imødekomme en ny ansøgning fra et kommunalt eller privat alment vandforsyningselskab, der har til hensigt på en bedre måde at forsyne området.

Stk. 2. Såfremt amtsrådet ønsker at tilbagekalde en vandindvindingstilladelse, helt eller delvis, giver amtsrådet først de berørte parter meddelelse herom, hvorefter parterne har 2 måneder til frie forhandlinger om betingelserne for omordningerne af vandforsyningsområderne. Har parterne ikke inden for 2 månedersfristen ved frivillige forhandlinger opnået en forhandlingsløsning, som alle par-

ter frivilligt kan tiltræde, overtager amtsrådet ledelsen af forhandlingerne, og såfremt der så ikke – efter en ny 2 måneders forhandlingsperiode – er opnået en forhandlingsløsning, fastsætter amtsrådet betingelserne for den nødvendige omordning af vandforsyningsområderne.

Stk. 3. Ejere af vandforsyningsanlæg, hvortil indvindingstilladelser helt eller delvis tilbagekaldes, kan forlange, at den eller de, som får indvindingstilladelsen tillagt, helt eller delvis overtager alle aktiver og passiver. Det anførte forlangende gælder dog kun i det omfang, den hidtidige ejer ikke fremtidig kan udnytte de pågældende værdier på hensigtsmæssig måde.

Stk. 4. Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal ske overtagelse eller betaales erstatning, når ændringer af forsyningsområder eller tilbagekaldelser af vandindvindingstilladelser gennemføres i henhold til stk. 1 eller 2 og 3, afgøres i mangel af enighed mellem parterne af landvæsenstretten. Lov om offentlige veje, §§ 63 og 64, finder tilsvarende anvendelse.«

Til § 46

14) Paragraffen affattes således:

»§ 46. Amtsrådet kan, hvis det skønnes nødvendigt, pålægge et alment offentligt eller alment privat vandforsyningsselskab leveringspligt til bestemte områder.

Stk. 2. Ved pålæg til et alment vandværk om forsyning uden for det hidtidige forsyningsområde skal det leverende vandforsyningsselskab, såvel kommunale som private, i økonomisk henseende holdes skadesløs i alle forhold vedrørende leveringspligten, herunder for alle udgifter ved anskaffelse af de anlæg m. v., der er nødvendige for leveringen, og udgifterne i øvrigt ved fremskaffelsen og leveringen af vandet.

Stk. 3. Opstår der i forbindelse med levering af vand fra et vandforsyningsselskab til et andet vandforsyningsselskab uenighed om leveringsprisen og betalingsfrister m. v., afgøres spørgsmålet af amtsrådet. Reglerne her gælder, både når det drejer sig om kommunale vandforsyninger indbyrdes, og når det drejer sig om forhold mellem private og kommunale almene vandforsyninger.«

Til § 47

15) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Hvis et kommunalt alment vandforsyningsanlæg ikke mener at kunne opfylde de betingelser, som et flertal af forbrugerne ved vandværket mener at kunne kræve, kan et flertal af forbrugerne kræve det kommunale vandværk overtaget som et privat alment vandforsyningsanlæg. Reglerne for overdragelsen fra kommunalt til privat vandværk forhandles mellem parterne indbyrdes, og i mangel af enighed afgør amtsrådet stridighederne. Betingelserne for overdragelsen skal i alle tilfælde godkendes af amtsrådet.«

Til § 56

16) Paragraffen udgår.

Til § 57

17) Paragraffen udgår.

Til § 69

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

18) Paragraffen udgår.

Til § 87

Af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Waldorff (VS)):

19) I stk. 4 indsættes som 3. punktum:

»For dambrug, der er oprettet før 1. oktober 1974, er gyldighedsperioden med hensyn til overfladevand dog 25 år.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Den nye affattelse tager sigte på, at naturfredning og miljølovgivning skal ske gennem naturfredningsloven og miljølovene og ikke gennem vandforsyningsloven.

Det foreslåede nye stk. 2 til § 2 tager sigte på, at man af hensyn til forbrugerejede selskaber skal give disse samme rettigheder og forpligtelser, som tildels pålægges kommunale vandværker.

Til nr. 2

Ordet *husstande* klargør mere tydeligt begrebet og sikrer, at f. eks. storhoteller med

måske 150 lejligheder regnes for 1 ejendom i nærværende sammenhæng. Almindeligvis ses jo også ordet ejendom anvendt, når det drejer sig om boligblokke med op til flere hundrede lejligheder eller husstande.

Til nr. 3 og 4

Ændringsforslagene tilsigter at tydeliggøre, at der skal forhandles mellem de pågældende myndigheder.

Til nr. 5

Det findes urimeligt, at en sag af de beskudne dimensioner (maks. 6.000 kubimeter årligt i henhold til § 19) skal forelægges miljøministeren fremfor at kunne afgøres lokalt.

Til nr. 6

Forslaget tager sigte på, at § 7 bliver udformet, så sager af vidtrækkende betydning skal være placeret direkte under den politisk ansvarlige minister.

Til nr. 7

Den foreslåede affattelse af stk. 1 tager sigte på at klargøre, at § 8 vedrører ansøgningsproceduren og intet andet.

Det foreslåede nye stk. 2 tager sigte på at afskaffe den nuværende tilstand med, at der ikke er samme betingelser for hjem søgning af vandindvindingsret i de enkelte amter. Der tænkes ikke her på, at der ikke er samme rigelighed af vand i alle amter, men alene at sagsbehandlingen bør være ensartet.

Til nr. 8

Ændringsforslaget tydeliggør, at kommunalbestyrelserne ikke i forbindelse med vandforsyningsplanlægningen skal fastsætte bestemmelser om, hvorledes vandforsyningsanlæg teknisk skal indrettes og drives.

Til nr. 10

Ændringsforslaget præciserer, at kommunalbestyrelsen også skal tage økonomiske hensyn, når der skal tages stilling til, om der er grund til at nægte tilladelse til anlæg, der højst forsyner 4 husstande med vand til brug i husholdning og almindeligt landbrug, fordi det er praktisk muligt at skaffe ejendommen

eller ejendommene en anden hensigtsmæssig vandforsyning.

Til nr. 11

Forslaget tager sigte på at klargøre meningen med § 21, f. eks. klargøre, hvad ministeren har bekræftet i spørgsmål 58, bilag 21, og til svaret på notat på bilag 11 (svaret findes i bilag 20).

Stk. 2 tager sigte på, at erhvervsvirksomheder, f. eks. med husdyrhold, kan genetablere en sammenbrudt boring eller brønd uden først at skulle afvente ansøgningsprocedure.

Stk. 3 tager sigte på, at boringer, der etableres i henhold til stk. 2, bliver anmeldt og registreret som nye boringer i øvrigt.

Stk. 4 og 5 tager sigte på, at hvor en myndighed har meddelt indvindingstilladelse til en brønd eller til en boring på trods af, at eksisterende boring ikke er helt hensigtsmæssig placeret, da kan der pålægges pligt til bedre placering, såfremt der udbedres i henhold til stk. 2.

Stk. 6 tager sigte på at sikre, at udbedring af boringer og brønde sker på forsvarlig vis, som når det gælder nyetablering af helt nye indvindingsboringer og brønde.

Til nr. 12

Ændringen indebærer, at der i almindelighed ikke kræves tilladelse til retablering, udbedring eller ændring af brønde eller boringer, når arbejdet er nødvendigt for at opretholde den eksisterende vandforsyning på en ejendom. Når der foreligger en konkret vandforsyningsmæssig begrundelse herfor, kan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet dog efter bestemmelsen i stk. 3 kræve, at arbejdet kun må udføres på grundlag af en tilladelse.

Til nr. 13

Der henvises til miljøministerens svar på udvalgets spørgsmål 1 i bilag 6, hvor ministeren anfører, »at den gældende lovs § 6 indeholder en bestemmelse om, at der ved vandplanlægningen bl. a. skal tages stilling til, i hvilket omfang og i hvilken takt vandforsyningen mest hensigtsmæssigt kan baseres på offentlig vandforsyning«, og fortsat »at miljøstyrelsen har oplyst, at de senere års erfaringer med hensyn til vandplanlægningen

Bet. o. f. t. l. om vandforsyning m. v.

har vist, at kommuner, der er vant til at arbejde med en almen vandforsyning, der bygger på private vandværker, i vidt omfang ønsker at fortsætte hermed. Ved lovforslagets udformning er der derfor lagt vægt på, at en vandforsyningslovgivnings formål navnlig må sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af vandforekomsterne og en kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning.«

Forslagsstilleren til ændringsforslaget til § 32 er enig i, at man i vandforsyningslovgivningen må sikre, at vandforsyningen kan foregå på samme betingelser, hvad enten det drejer sig om private almene eller om kommunale almene vandforsyningsanlæg/vandværker. Den foreslåede tekst til § 32 tager sigte på, at kommunalbestyrelser, der ønsker vandforsyningen i kommunen overdraget til privat almen forsyning, kan lade dette gennemføre, såvel som overgang til kommunalt vandværk kan lade sig gøre. Det må være rimeligt, at forbrugerne er de egentligt bestemmende, hvad enten man ønsker privat eller kommunalt drevet vandværk.

Til nr. 14

Private almene vandværker bør være underkastet samme betingelser som kommunale vandværker.

Til nr. 15

Såfremt et flertal af forbrugere ved en kommunalt drevet vandforsyning f. eks. mener, at kommunen driver vandværket, så vandpriserne er for høje, skal forbrugerne kunne kræve at få vandforsyningsanlægget overdraget, og kommunen fritages hermed for alle forpligtelser vedrørende vandforsyningen i det pågældende område.

Svend Andersen (Bornh. a.) (S) fmd. Taanquist (S) Jørgen Frederiksen (S)

Svend Erik Rasmussen (S) Lerke (S) Marinus Sørensen (S) Westh (S)

Brøndlund Nielsen (V) Aksel Pedersen (V) Grove (KF) Prehn (CD)

Arne Bjerregaard (KrF) Thorndahl (FP) Askjær Jørgensen (FP) nfmd.

Børge Møller (FP) Alfred Andersen (SF) Waldorff (VS)

Partierne DKP, RV, DR og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Til nr. 16 og 17

Der er i efterfølgende paragraffer indført så mange tilsynsbestemmelser og kontrolforanstaltninger, at §§ 56 og 57 er overflødige. Offentlige regler om indretning af vandværker virker hæmmende for benyttelse af nye landvindinger på det vandværkstekniske område, og hermed er §§ 56 og 57 indirekte forbrugerfjendtlige og bør også derfor fjernes.

Til nr. 18

Da der ikke for øjeblikket er grundlag for at gennemføre en autorisationsordning for brøndgravning og -boring, kan paragraffen udgå.

Til nr. 19

Det er fundet rimeligt med en overgangsperiode på 25 år for dambrug, der er oprettet før oktober 1974.

II. Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af forslag til lov om vandforsyning m. v.

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til titlen

Titlen: affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af lov om vandforsyning m. v.«

Bemærkninger

Ændringen er redaktionel.

Spørgsmål fra udvalget til miljøministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål:

Ad § 1.

Vil ministeren lade udarbejde et nyt punkt 4 til § 1, der præciserer, at vandforsyning ved private vandværker er lige så hensigtsmæssig som vandforsyning via offentlige (kommunale) vandværker?

Svar:

Den gældende lovs § 6 indeholder en bestemmelse om, at der ved vandplanlægningen bl. a. skal tages stilling til, i hvilket omfang og i hvilken takt vandforsyningen mest hensigtsmæssigt kan baseres på offentlig vandforsyning.

En tilsvarende bestemmelse er ikke optaget i lovforslaget.

Miljøstyrelsen har oplyst, at de senere års erfaringer med hensyn til vandplanlægning har vist, at kommuner, der er vant til at arbejde med en almen vandforsyning, der bygger på private vandværker, i vidt omfang ønsker at fortsætte hermed. Ved lovforslagets udformning er der derfor lagt vægt på, at en vandforsyningslovgivnings formål navnlig må være at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af vandforekomsterne og en kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning.

Efter lovforslagets § 14 er det derfor overladt til kommunalbestyrelserne at tage stilling til, om vandforsyningen mest hensigtsmæssigt skal ske ved kommunal eller privat foranstaltning.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der er grund til at udarbejde et nyt punkt 4 til forslagens § 1.

Spørgsmål:

Ministeren bedes nærmere redegøre for, hvilke offentlighedsregler der tænkes gennemført i henhold til forslagens §§ 8 og 16.

Svar:

For så vidt angår regler efter lovforslagets § 8 om behandling af vandindvindingsager

og ekspropriationssager, kan jeg oplyse, at disse regler vil blive udformet nogenlunde svarende til §§ 5–11 i bekendtgørelse nr. 180 af 29. marts 1974 om behandlingen af sager om tilladelse til vandindvinding efter vandforsyningslovens §§ 13 og 36 samt §§ 7–9 i bekendtgørelse nr. 181 af 29. marts 1974 om ekspropriation til vandforsyningsanlæg. Bekendtgørelserne er oversendt til udvalget med skrivelse af 28. februar 1978.

Som nævnt i mine kommentarer til ændringsforslag fra fremskridtspartiet (udvalgets bilag 35) kan det eksempelvis komme på tale at fastsætte regler om behandlingen af sager om samling af spredt vandforsyning efter lovforslagets § 29. Sådanne regler må som udgangspunkt omfatte bestemmelser om offentlig fremlæggelse af de af kommunalbestyrelsen udarbejdede planer for og overslag over udgifterne ved udførelse af det almene vandforsyningsanlæg eller ved tilslutning til det bestående almene vandforsyningsanlæg samt bestemmelser om amtsrådets behandling af sagen på et offentligt møde, herunder om indkaldelse af berørte grundejere m. v.

Spørgsmål:

Kan den foreslåede § 21, stk. 3, udnyttes således af kommunerne, at der kan udstedes en generel bestemmelse om, at stk. 2 ikke gælder i vedkommende kommune?

Svar:

Som det fremgår af min besvarelse af udvalgets spørgsmål 73, må en beslutning efter bestemmelsens stk. 3 have en konkret begrundelse af vandforsyningsmæssig karakter. Beslutningen må meddeles skriftligt til enhver grundejer m. v., der bliver berørt heraf.

Der vil således ikke kunne udstedes en generel bestemmelse om, at stk. 2 ikke gælder i vedkommende kommune, men en konkret beslutning kan på den anden side omfatte flere grundejere.

Beslutninger efter stk. 3 vil kunne påankes til miljøstyrelsen.

Spørgsmål:

Ifølge ændringsforslaget til § 21, stk. 2, skal der alene foretages anmeldelse om udbedringer m. v. forinden arbejdet påbegyndes. Kan arbejdet umiddelbart påbegyndes eller skal man herefter afvente myndighedernes reaktion?

Svar:

Bestemmelsen fastsætter alene, at der skal foretages anmeldelse forinden arbejdets påbegyndelse. Arbejdet kan derfor umiddelbart iværksættes, når anmeldelse er indgivet til amtsrådet eller kommunalbestyrelsen. Anmeldelsesordningen skal således kun sikre, at amtsrådene og kommunalbestyrelserne får orientering om, hvilke arbejder der udføres på brønde eller boringer.

Spørgsmål:

Mange mennesker i Københavns vandforsynings indvindingsområder har svært ved at forstå, at de skal acceptere vandingsforbud det meste af sommeren, medens Københavns vandforsynings kunder kan vande deres græsplæner uden væsentlige restriktioner.

Hvilke ændringsforslag skal gennemføres for at sikre en rimelig fordeling?

Svar:

Efter den gældende vandforsyningslov er der ikke mulighed for at træffe *en generel bestemmelse* om vandrestriktioner. Derimod kan *det enkelte vandværk* træffe bestemmelse om indskrænkninger i vandforbruget, når hensynet til vandværkets drift gør det nødvendigt.

Efter lovforslagets § 52, stk. 1, er der på tilsvarende måde åbnet mulighed for, at *det enkelte vandværk* kan træffe bestemmelse om vandrestriktioner, når hensynet til anlæggets drift m. v. gør det nødvendigt.

Endvidere kan amtsrådet (Hovedstadsrådet) efter lovforslagets § 52, stk. 2, pålægge vandværker at træffe bestemmelse om indskrænkninger i vandforbruget af hensyn til vandressourcerne. Der er således – i modsætning til den gældende lov – efter lovforslaget mulighed for at gennemføre *en generel regulering* af vandforbruget i tørkeperioder.

Opstår der uenighed mellem flere berørte amtsråd (Hovedstadsrådet) om nødvendigheden af at pålægge forbrugerne restriktioner med hensyn til havevanding m. v., vil spørgsmålet efter lovforslagets § 4 kunne indbringes for miljøministeren (miljøstyrelsen).

Jeg finder derfor ikke, at der er behov for at gennemføre ændringsforslag.

Miljøstyrelsen har i øvrigt oplyst, at en forskellig praksis med hensyn til vandingsforbud – herunder også i de nævnte områder – i almindelighed ikke skyldes begrænsede ressourcer, men derimod begrænsninger i de enkelte vandværkers kapacitet. Jeg finder derfor ikke, at der er behov for at gennemføre ændringsforslag.

Spørgsmål:

Det er vanskeligt at forstå, at Københavns vandforsyning fortsat kan beslaglægge indvindingsrettigheder større, end der er behov for samtidig med, at man i de pågældende områder afviser indvindingsmuligheder for lokale vandværker (jfr. Stenløse-sagen).

Hvilke initiativer skal foretages, hvis dette forhold skal ændres?

Svar:

Miljøstyrelsen har oplyst, at det har været praksis i indvindingstilladelser at tildele større vandmængder end de aktuelle behov nødvendiggjorde. Dette har været hensigtsmæssigt for gennemførelse af en naturlig udbygning af vandforsyningen, men i nogle tilfælde har udviklingen medført, at de tildelte vandmængder ikke er blevet udnyttet fuldt ud.

Jeg kan med hensyn til spørgsmålet om regulering af en sådan situation henvise til miljøstyrelsens notat om problemer i forbindelse med vandforsyningen på Sjælland, der er fremsendt til udvalget med skrivelse af 25. april 1978.

Som det fremgår heraf, må der i den regionale vandplanlægning tages stilling til, hvilken forsyningsstruktur der bør tilstræbes i et område.

Den gældende lovs planlægningsbestemmelser er relativt vage, ligesom loven ikke indeholder tilstrækkelig effektive gennemførelsesbestemmelser. Disse mangler er søgt afhjulpet bl. a. gennem lovforslagets kapitel 3 om planlægning, kapitel 6 om ændring i og

bortfald af retten til vandindvinding, kapitel 8 om forsyningspligt og §§ 22 og 87 om tidsbegrænsning af indvindingstilladelser.

På denne baggrund mener jeg, lovforslaget indeholder tilstrækkelige muligheder for at løse en situation som angivet i spørgsmålet.

Jeg mener ikke, at jeg nærmere kan udtale mig om de aktuelle vandforsyningsproblemer i Stenløse kommune, idet sagen for tiden behandles i miljøstyrelsen, hvis afgørelse vil kunne påklages til mig.